

М. ЗИЁЕВ, Ф. ОЛИМОВА, Б. ЗООЛИШОЕВА

ЗАБОНИ МОДАРӢ

**китоби дарсӣ барои синфи 4-уми
муассисаҳои таҳсилоти умумӣ**

**Вазорати маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
тасдиқ кардааст**

**ДУШАНБЕ
МАОРИФ
2018**

МУНДАРИҶА

БОБИ 1. ВАТАН. ВАҲДАТ ВА ИФТИХОРИ МИЛЛӢ

1. Дарси сулҳ.....	4
2. Таътили тобигона чӣ тарз гузашт?.....	6
3. Ватан сар мешавад аз гоҳвора.....	9
4. Ватан.....	11
5. Тасвири Ватан аз нигоҳи нависанда. Бӯи Ватан.....	14
6. Шаҳру ноҳияҳои Ватан.....	17
7. Сайру саёҳат ба шаҳру ноҳияҳои дигар.....	20
8. Ваҳдати мо. Суруди ваҳдат.....	24
9. Ваҳдат.....	26
10. Ангушт ва мушт.....	26
11. Низоъ бадбахтӣ меораду дӯстӣ муъчиза меофарад. Ҷӯйча ва Офтоб.....	30

БОБИ 2. ТИРАМОҲИ ТОҶИКИСТОН

1. Васфи тирамоҳ аз нигоҳи олимон, Фасли тирамоҳ кай оғоз меёбад?.....	35
2. Васфи тирамоҳ аз нигоҳи шоир. Хони эҳсон.....	39
3. Васфи тирамоҳ аз нигоҳи шоир, Баргҳои тиллоӣ.....	41
4. Ташаккур бар ту бодо, устодам!.....	44
5. Нависанда тирамоҳро чӣ гуна тасвир мекунад? Сайри шоир.....	45
6. Нависанда тирамоҳро чӣ гуна тасвир мекунад? Як рӯзи тира- моҳ.....	47
7. Муносибати мо ба табиат. Табиат намебахшад!.....	53
8. Ҷашни Меҳргон.....	55

БОБИ 3. ДӢСТӢ

1. Дӯстони ҷонӣ, нонӣ ва забонӣ.....	58
2. Дӯстон оинаи якдигаранд.....	59
3. Дӯстро дар сафар бояд шинохт!.....	64

4. Дӯст ё бародар.....	67
5. Агар дӯстат туро нафаҳмад.....	72

БОБИ 4.ЗАБОНИ МОДАРӢ ВА ОДОБИ СУХАНГӢӢ

1. Забонгумкарда.....	79
2. Сухан доништа гӢӢ, Ман зебоям.....	82
3. Сухани хуш морро аз хонааш берун мебарорад.....	87
4. Чароғ барои кӢрдилон, Ӣикояти нобино.....	90
5. Аъзои беҳтарин ва бадтарин.....	94
6. ДӢсти одам ҳам – забон,.....	97
7. Таъриф ё дурӯғ.....	101
8. Кадом суханҳоро бояд фаромӢш накунем?.....	103
9. Кадом суханҳоро бояд фаромӢш кунем?.....	109

БОБИ 5. МО ӢАМ ҚАӢРАМОН МЕШАВЕМ!

1. ЧӢ хел машҳур шавем? Ном.....	114
2. Садриддин АйнӢ.....	116
3. Китоби "Тоҷикон" дар бораи чист?.....	120
4. Мирзо Турсунзода, ДӢстонро гум макун.....	125
5. Нусратулло дар овони кӢдакӢ чӢ меҳонд?.....	127
6. ШириншоӢи Шохтемур, ШириншоӢи ҚаӢрамон.....	133
7. Малика Собирова.....	136
8. Табиб, олим ва шоири тавоно.....	140
9. АбӢабдуллоҳи РӢдакӢ.....	143
10. Абулқосими ФирдавсӢ.....	150
11. Зебуннисо.....	153

БОБИ 6. ЗИМИСТОН

1. Нависанда зимистонро чӢ гуна тасвир мекунад?.....	158
2. Олим зимистонро чӢ гуна тасвир мекунад, Чаро барф сафед аст?.....	159

3. Маросими "Барфй."	162
4. Ҷашни Сада	166

БОБИ 7. РАСМУ ОИНҲОИ МО

1. Нияти нек	168
2. Эҳтироми падару модар ва калонсолон	172
3. "Ту" ва "Шумо"	174
4. Одоби меҳмондорӣ, Хона дар хона	176
5. Ҳар касеро баҳри коре сохтаанд	181
6. Ҳунарҳои мардумӣ	183
7. Ёди Ватан	185
8. Мо ва оинаи нилгун	189
9. Китобхона	192
10. Театр. Биё, ба театр меравем	195
11. Биё, ба осорхона биравем!	199
12. Зодрӯз, Рӯзи таваллуди бибӣ	203

БОБИ 8. ҚАДАМИ НЕКИ БАҲОР

1. Баҳорон шуд!	206
2. Чӣ манзараи зебо!	208
3. Дустрӯякони модар	210
4. Модар	216
5. Ҳодисаҳои фасли баҳор	218
6. Ҷашни Наврӯз. Наврӯз – иди баҳор	221
7. Маросими гулгардонӣ	228

БОБИ 9. БУЗУРГИИ ИНСОН

1. Суруди одам	233
2. Суруди одам (давомаш)	238
3. Одамон чӣ тавр кори худро осон мекунанд?	242

4. Дастовардҳои илму техника. Аз «Гилеми паррон» то фатҳи қоинот.....	246
5. Дастовардҳои илму техника.....	249
6. Муъҷизаи нахустини олам.....	253
7. Тоҷмаҳал.....	256
8. Моҳигир ва чин.....	261
9. Ҳақиқати талх.....	264
10. Машқи навиштани ҳикоя.....	269
11. Мардӣ набувад фитодаро пой задан. Чӯбак.....	270
12. Орзуҳои ширин. Бачагиҷам бекасу танҳо гузашт.....	275
13. Ҳучраи маҳфӣ.....	277

БОБИ 10. МО ВА ДУНЁ

1. Мо ва кӯдакони ҷаҳон.....	281
2. Ҳамдилию ҳамзабонӣ. Як пулу сад ғавғо.....	283
3. Варзиш–қосиди сулҳ.....	286
4. Аҳамияти забонамӯзӣ.....	289
5. Марди дарвеш ва мӯрча.....	292
6. Намунаи адабиёти ҷаҳонӣ. Шарл Перро «Қулоҳсурхак»...296	
7. Намунаи адабиёти ҷаҳонӣ. «Моҳии заррин».....	302

БОБИ 11. ЧАШМА ВА ДАРЁҲОИ ТОҶИКИСТОН

1. Чашма.....	308
2. Оби Душанбе.....	311
3. Об – муъҷизаи ҳаёт.....	313
4. Об аз кучо меояд?	316
Қалиди "Саволнома".....	322